

Vyhlásenie o manželstve a rodine

Materiál vypracovali členovia Vieroučného výboru ECAV na Slovensku: Mgr. Ľubomír Batka, PhD.; ThDr. Dávid Benka, PhD.; prof. ThDr. Juraj Bándy. Po zapracovaní pripomienok prítomnými členmi Vieroučného výboru bol materiál prijatý dňa 9. 10. 2012.

1. „Každé písmo, vdychnuté od Boha, je aj užitočné učiť, karhať, napravovať a vychovávať v spravodlivosti, aby bol človek Boží dokonalý a spôsobilý na všetko dobré.“ (2Tim 3, 16 - 17). Zámerom Písma svätého nie je odsudzovať ale sprevádzať a viesť človeka k dobrému a formovať ho dokonalosťou Božej zjavenej pravdy.

2. Písmo sväté ako prameň Božieho zjavenia a kresťanskej náuky podáva jasné svedectvo o manželstve a rodine ako o Božom stvoriteľskom poriadku: „Tak stvoril Boh človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril; ako muža a ženu ich stvoril“ (1M 1, 27) a „Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a príľne k svojej žene a budú jedným telom“ (1M 2, 24).

MANŽELSTVO

3. Pôvodcom manželstva je Boh a nie človek. Boh má v ňom zaľúbenie: „A Boh videl všetko, čo učinil, a hľa, bolo to veľmi dobré.“ (1M 1,31). Celý život človeka – vrátane manželstva - patria Bohu. V manželstve človek prijíma Božie požehnanie: Nie je dobré človeku byť osamote. Dám mu pomoc, ktorá mu bude roveň“ (1M 2,18).

4. Vzťah muža a ženy ako základnej spoločenskej jednotky, potvrdzuje Ježiš Kristus v Mt 19, 1 – 9 a v Mk 10, 1 – 12.

5. Boží Syn nielen, že potvrdzuje, ale aj vysvetľuje stvoriteľský zámer Boha Otca (Mk 10,6), keď manželstvo charakterizuje v jeho ideálnej najduchovnejšej podobe ako exkluzívne (Mk 10, 8), nerozlučiteľné (Mk 10, 9) a celoživotné (Mt 22, 30; 1K 7, 39) spoločenstvo jedného muža a jednej ženy.

6. Dôraz Ježiša Krista na exkluzívny vzťah jedného muža a jednej ženy garantuje rovnosť muža a žena v manželstve – keď obom priznáva právo na jedného partnera počas života. (Pretože napr. bigamia neguje rovnosť partnerov.) Nerozlučiteľnosť manželstva chráni jednotu a premieňa ju na vernosť. Celoživotné spoločenstvo jedného muža a jednej ženy viaže manželov v dobrom i zlom až do smrti (Čo Boh spojil, človek nerozlučuj).

7. Ježiš Kristus vo svojich slovách nehovorí o manželstve nanovo, ale osvetľuje ho v jeho autenticknej podobe.

RODINA

8. V manželskom určení muža k žene a ženy k mužovi je ustanovený priestor na plodenie detí. Generácia za generáciou vytvára rovnaké štruktúry – manželstvo, ktoré by bez predchádzajúcej generácie neboli možné (1M 1, 28). Láska prináša život a život prináša lásku.

9. Dieťa má prirodzené právo na prirodzený vývoj. Prirodzený vývoj je najprimeranejšie očakávať na exkluzívnom, trvalom, na rovnosti založenom zväzku muža a ženy – teda v manželstve.

10. Božím zámerom je, aby plodenie detí a výchova detí patrili do manželstva. (6M 5,16).

11. Manželstvo a rodina sú Božím zámerom pre svet a niet k nim alternatívy, na ktorej by spočívalo Božie zaľúbenie a zaslúbenie požehnanja.

12. Boží zámer, ktorý zjavil Boží Syn zostáva pre človeka ideálom, napriek jeho hriešnej porušenosti a neschopnosti ho v plnej podstate Božieho zámeru naplniť. (Mt 5, 27n)

HRIECH

13. Z Božieho pohľadu, ktorý vidí do hĺbky ľudského srdca, niet na zemi manželského páru, ktorý by vyplnil Boží zámer v plnosti: „Všetko, čo nie je z viery, je hriech“ (R 14, 23).

14. V dôsledku hriechu a tvrdosti srdca (Mk 10, 5) žijeme v stave neschopnosti plne zodpovedať ideálu Božej vôle. Táto neschopnosť sa prejavuje navonok vo formách, ktoré porušujú záväzok vernosti a lásky (napr. promiskuita), ktoré rušia rovnosť v manželstve (napr. domáce násilie), ale aj rovnosť manželstiev (napr. bigamia), ktoré nemajú celoživotný rámec (napr. partnerské spolunažívanie, sobáš rozvedených) a nemajú ani aspekt nerozlučiteľnosti (napr. rozvod), nie sú v súlade s Božou vôľou danou v stvoriteľskom poriadku a Kristovým vysvetlením.

15. Napriek hriechu a tvrdosti ľudského srdca Boh nezrušil stvoriteľský poriadok a zasľúbenie požehnania. Boží stvoriteľský poriadok a zámer platí bez ohľadu na ľudské zákony a svetonázorové interpretácie sveta.

16. V prípadoch, kde sa nedajú zvoliť životné formy manželstva (napr. vzťahy rovnakého pohlavia) nie je možné hovoriť o manželstve. Homosexuálne partnerstvá nie sú alternatívnou formou rovnakou s manželstvom (R 1, 26 – 27).

DÔSLEDKY

17. Cirkev má byť naplnená pravdou. Je potrebné, aby človek mohol spoznať a vyjadriť pravý obraz o sebe bez strachu z odmietnutia.

Evanjelická cirkev a. v. vedie kresťanov k vernosti k Božiemu slovu s prihliadnutím na nevyhnutnosť láskavého zaobchádzania s hriešnikmi: „A nadovšetko, verne sa milujte vospolok, lebo láska prikrýva množstvo hriechov“ (1 Pt 4, 8).

18. Cirkev má právo a povinnosť poukazovať na zákony, ktoré destabilizujú fungovanie manželstva a rodiny a znižujú význam manželstva a rodiny v spoločnosti.

19. Vzhľadom na to, že zámeru Božej vôle nikto z ľudí dokonale nezodpovedá, je napriek všetkému hriechu z hľadiska lásky nutné podporovať snahy k zodpovednému vzájomnému zaobchádzaniu vo zväzku vernosti a lásky. Cirkev na zemi musí hľadať riešenia, ktoré sa k Božiemu zámeru približujú: napr. sobáš rozvedených („Ale aby sa vyhlo smilstvu, nech má každý svoju ženu a každá vlastného muža“ 1K 7, 2).

20. Všetky tieto riešenia môžu obstáť len v rovine pokánia z uvedomeného hriechu a lásky k hriešnikovi. Bez pokánia niet požehnania. „Láska blížnemu zle nerobí. Plnosťou zákona je teda láska.“ (R 13, 10).

21. Evanjelická a. v. cirkev právom očakáva od nositeľov duchovného úradu, ktorí vstúpili do manželstva, aby napĺňali Boží ideál manželského a rodinného spolunažívania: „Biskup musí byť teda bez úhony, jednej ženy muž...Má si dobre spravovať dom a deti udržiavať v poddanosti so všetkou dôstojnosťou.“ (1Tim 3, 2 – 4).

22. Zároveň sú všetci kresťania povolaní k pokore a pravde: „Nikto z nás totiž nežije sebe a nikto sebe neumiera. Lebo ak žijeme, Pánovi žijeme, ak umierame, Pánovi umierame. A tak, či žijeme, či umierame, Pánovi sme. Ved' práve na to Kristus umrel a ožil, aby panoval aj nad mŕtvymi aj nad živými. Prečo teda súdiš brata? Alebo ty zase prečo pohŕdaš bratom? Ved' všetci sa postavíme pred súdnou stolicou Božou... Tak teda každý z nás (Bohu) vydá počet za seba.“ (R 14, 7 – 12).